

Järna grundskola

Plan för det övergripande arbetet mot
diskriminering, trakasserier och kränkningar

Gäller för hösterminen 2017 och vårterminen 201

Innehåll

Inledning:	_____ s 3
Presentation av skolan :	_____ s 4
Lagar och förordningar:	_____ s 4
Begrepp och definitioner:	_____ s 5
Ansvarsområden:	_____ s 7
Delaktighet, förankring och information:	_____ s 9
Förslag på kartläggningsmetoder:	_____ s 10
Årshjul:	_____ s 11
Strukturer för akuta händelser:	_____ s 11
Utvärderingar av förra årets plan:	_____ s 13
Årets främjande aktiviteter:	_____ s 14
Kontaktuppgifter:	_____ s 17

Inledning

Skolväsendet i Sverige ska vila på demokratins grund. En av demokratins pelare är tanken om alla människors lika värde. Detta värde ska finnas synligt i all vår verksamhet i och utanför klassrummet, det ska genomsyra vår organisation, våra strukturer och vårt bemötande.

I skolans uppdrag ligger att ha tydliga rutiner vid akuta händelser där individer utsätts, men vi behöver också arbeta främjande och förebyggande för att skapa trygga miljöer för alla våra elever oberoende av deras kön, sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, ålder, könsuttryck eller identitet, etnisk tillhörighet eller funktionsnedsättning.

I Södertälje kommun har varje skola två dokument som rör arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det ena, som du läser nu, är *Skolans plan*, utöver denna finns också *arbetslagets dokument*, en dokumentation av det pågående arbetet i arbetslaget. (se vidare nedan)

Skolans plan

Här hittar du lagar, definitioner och begrepp, ansvarsfördelning och förslag på kartläggningsmetoder. Här finns även de rutiner och strukturer som styr skolans arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt skolans främjande aktiviteter. Som vårdnadshavare hittar du också information om vart du ska vända dig om du misstänker att egna eller andras barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på skolan.

Arbetslagets dokument

Arbetslagets dokument rör det främjande och förebyggande arbetet. Varje arbetslag genomför kartläggningar där eleverna får berätta hur de upplever situationen i skolan. Lärare gör egna kartläggningar och analyser av situationen. Syftet med kartläggningarna är att synliggöra var och när det kan finnas risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i verksamheten. Resultaten av kartläggningarna utgör sedan grund för samtal och diskussioner kring vilka åtgärder som bör göras för att skapa en tryggare miljö för alla elever. I *arbetslagets dokument* skrivs även de främjande aktiviteterna in. Arbetslaget följer sedan upp, utvärderar och utvecklar arbetet utifrån de föreslagna åtgärderna och aktiviteterna. *Arbetslagets dokument* är en dokumentation av det arbetet och därför ett dokument i ständig förändring.

Organisation

Arbetslagsnivå: Varje arbetslag har en likabehandlingsansvarig som sammanställer de främjande och förebyggande åtgärderna samt ansvarar för de arbetslagsmöten där åtgärderna följs upp och utvärderas. Arbetslagets likabehandlingsansvariga sitter i skolans Likabehandlingsgrupp. *Övergripande nivå.* Skolan har även en Likabehandlingsgrupp som består av representanter från varje arbetslag, kurator, skolsköterska, specialpedagog, rektor samt om det finns andra med specialkompetens inom området.

Presentation av skolan

Järna grundskola består av två skolor: Tavestaskolan och Eneskolan

Tavestaskolan:

Tavestaskolan är en F-5 skola med 359 elever som är indelade i två arbetslag. I dessa samarbetar lärare, fritidspedagoger, förskollärare och speciallärare. Vi har på så vis en pedagogisk helhetssyn kring barnen och tar till vara varandras kompetenser. Det finns fyra fritidshemsavdelningar förskoleklass-år 3 på Tavestaskolan.

Eneskolan:

Eneskolan är en F-9 skola med 515 elever. Personalen arbetar i ett arbetslag. Där samarbetar lärare, fritidspedagoger, förskollärare och speciallärare. Vi strävar efter att i lämpliga sammanhang arbeta över gränserna med barnen i olika åldrar. Vi har på så vis en pedagogisk helhetssyn kring barnen och tar tillvara varandras kompetenser.

Det finns en fritidshemsavdelning på Eneskolan.

Skolan är indelad i fem arbetslag om 8-10 lärare, Vilka fyra arbetslag arbetar i år 6 till år 9. År F till 5 är ett arbetslag. Varje Arbetslag ansvarar för cirka 100 elever. Arbetslagen arbetar till stor del självständigt med ansvar för bland annat temaarbeten.

Skolans vision

Varje elev ska ges möjlighet att välja sin framtid, sin drömutbildning eller sitt drömyrke.

Elevens skoldag ska utmärkas av en kreativ studiemiljö där elever och lärare samarbetar. I undervisningen ska de olika ämnena samverka, för att bidra till en inspirerande arbetsmiljö som motiverar eleven till studier och skapar förutsättningar för varje elev att lyckas. Närsamhället är en naturlig del av skolarbetet

De moderna informationskanalerna är en viktig del i undervisningen för att skapa kritiska elever som vågar ifrågasätta information och ta ställning.

Eleverna är delaktiga och ansvarar i sin egen utbildning och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar inom klassens ram.

Skolan ser vårdnadshavarna som en tillgång i att eleven lyckas och dessa bjuds in till skolan flera gånger under året för att ta del av vad eleven har arbetat med och skapat.

Så arbetar vi (verksamhetsidé):

Vi arbetar ämnesövergripande för att skapa helheter för eleverna. Lärarna samplanerar, sambedömer och utvärderar undervisningen för att säkerställa att alla elevers behov uppfylls och vi får en kvalitativ undervisning. Här har eleverna en viktig funktion för att de ska vara motiverade och ta ansvar för sin undervisning. Genom tät resultatuppföljning kvalitetssäkrat vi undervisningen och inkluderar vårdnadshavare för att veta att alla elever är på rätt väg mot sina individuella mål.

Schemat präglas av en sammanhållande skoldag där raster kommer som en naturlig del. Blockschema och periodläsning möjliggör samarbeten med det lokala näringslivet genom exempelvis studiebesök, praktik och PRAO.

Vi använder moderna informationskanaler och arbetar långsiktigt för att varje elev ska ha tillgång till en egen dator. Det här möjliggör att eleverna får ett kritiskt förhållningssätt och att de kan ta ställning i aktuella frågor.

På alla enheter har vi ett aktivt elevhälsoteam som verkar för att alla elever får undervisningen anpassad efter sina behov i den ordinarie klassen.

Lagar och förordningar

Arbetet mot diskriminering och trakasserier regleras i Diskrimineringslagen (2008:567/2016:828) medan arbetet mot kränkningar regleras i Skollagen (2010:800). Både lagstiftningarna kräver att det ska finnas ett strategiskt och långsiktigt arbete i verksamheterna.

Diskrimineringslagen 2016:828

3 kap. Aktiva åtgärder

1§ Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

3§ Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande

18§ Utbildningsanordnare ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.)

Skollagen 2010:800

6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling

6§ Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

8§ Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. ... En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Läroplanerna (Lgr11 Lgr 11 grundskolan, Lgy11, Lgy 13 gymnasieskolan) lyfter frågor kring diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i såväl Skolans värdegrund och uppdrag som i kursplanerna.

Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annat trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. (Lgr 11, Lgr 11 grundskolan. Lgy11, Lgy 13 gymnasieskolan.)

Behovet av kunskap om och diskussioner kring diskriminering, trakasserier och kränkningar och vad det kan betyda för individen och för samhället i stort, finns på olika sätt inskrivet i kursplanerna. Arbetet med barnrättskonventionen och de mänskliga rättigheterna återkommer t.ex. som en röd tråd från förskoleklass upp till gymnasiet.

Begrepp och definitioner

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett beteende som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Mobbing

Mobbing är när ett barn eller elev är utsatt för upprepade negativa handlingar och där det hos den/de som utsätter finns ett syfte att tillfoga den andra skada eller obehag. Det ska dessutom finnas en skillnad i styrkeförhållande mellan den/de som utsätter och den som utsätts för att beteendet ska kallas mobbning.

Trakasserier

Trakasserier är ett beteende som kränker någons värdighet och som har samband till en eller flera av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell art som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier kan handla om ovälkomna beröringar, tafsningar, skämt, förslag eller bilder som är sexuellt anspelade och som upplevs som kränkande för personen. Sexuella trakasserier kan även handla om en sexuell jargong.

Kränkningar och trakasserier kan äga rum i den fysiska verkligheten eller via sociala medier. De kan vara fysiska (knuffar och slag), verbala (skällsord), textburna (klotter) eller sociala (utfrysning och ryktesspridning)

Diskriminering

Det finns två former av diskriminering: direkt och indirekt diskriminering.

Direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, samt att missgynnandet har att göra med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att missgynna personer med ett visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder. Detta gäller såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigad syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Tillsägelser

Rektor eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra elevernas trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende.

Innan varje arbetsmoment påbörjas under en lektion kopplas momentet till en av tre ljudskyltar (tystnad råder, viska, småprat). Om eleven trots denna överenskommelse stör studieron varnas eleven och får förklarat varför och vad som förväntas av eleven. Tredje varningen leder till utvisning, att man får lämna klassrummet. På Eneskolan (åk 6-9) tar personal på studiegården emot den utvisade eleven & informerar mentor som tar kontakt med eleven och meddelar vårdnadshavare om vad som hänt och beslutar tillsammans om datum och tid för kvarsittningen. I övriga årskurser organiseras utvisningarna i respektive arbetslag.

Lämna klassrummet

Eleverna får inte lämna klassrummet under lektionen utan lärarens godkännande. Om eleven går utan tillåtelse blir konsekvensen frånvaro.

Mobiltelefoner

Alla mobiler lämnas vid lektionsstart för åk 7-9 och vid dagens början för f-6. Mobiler får endast användas då lärare uttryckligen sagt så. Vid terminsstart ska vårdnadshavare och elever ge sitt samtycke gällande inlämnande av mobiler. Om vårdnadshavare inte ger sitt samtycke följs SVEA:s rekommendationer, dvs, Om mobilen betraktas som ett störande moment beslagtas mobilen och återbördas till vårdnadshavare efter skoldagens slut. Undervisande lärare överlämnar ansvaret till mentor i sådana fall.

Avslutning

Eleverna står upp bakom sina stolar innan de får gå. Lektionen avslutas med en kort summering/utvärdering. Ett enkelt sätt för läraren att se att klassrummet är redo för nästa lektion.

Repressalier

Huvudmannen eller skolans personal får inte utsätta en elev för repressalier på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har påtalat brister eller anmält skolan för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunderna

Kön: att någon biologiskt och juridiskt definieras som kvinna eller man. Diskrimineringsgrunden *kön* kan kopplas till formuleringar i samtliga läroplaner om jämställdhet mellan kvinnor och män, kravet på att skolan aktivt ska främja kvinnor och mäns lika rätt och möjligheter, samt att skolan har ett ansvar att motverka traditionella könsmonster (Lgr 11, Lgr 11grundsär). Eller ... att skolan aktivt ska främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter och att eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt (Lgy 11, Lgy 13 gymnasiesär)

Könsidentitet eller uttryck: Begreppet kön består av flera olika delar. Biologiskt kön och juridiskt kön skyddas av diskrimineringsgrunden *kön*. I begreppet kön ingår även *könsidentitet och könsuttryck*: *Könsidentitet* är en persons självupplevda kön, det vill säga det kön du känner dig som (kvinna, intergender, icke-binär, man, transperson osv.). *Könsidentiteten* behöver inte samstämma med det juridiska eller biologiska könet. *Könsuttryck* beskriver hur en person uttrycker sitt kön genom attribut som socialt förknippas med könstillhörighet, till exempel kläder, kroppsspråk, frisyra, socialt beteende, röst etc. Skyddet som diskrimineringsgrunden ger är viktigt för personer som har en könsidentitet eller ett könsuttryck som ibland eller hela tiden skiljer sig från könsnormerna. Diskrimineringsgrunden har inget samband med sexuell läggning.

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller likande förhållanden. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. En person som bor i Sverige kan identifiera sig både som svensk och t.ex. kurd, syrian eller amerikan. Varje person har rätt att definiera sin egen etniska tillhörighet/tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning: religiösa åskådningar som t.ex. Kristendom, Islam och Hinduism. Annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med religiös åskådning som t.ex. ateism. Religionsfriheten är skyddad i både internationella konventioner och i svensk lag. Undervisningen ska, enligt skollagen, vara icke-konfessionell. En person behöver inte vara troende för att utsättas för diskriminering utifrån religion, det räcker att någon antar att hen är t.ex. kristen eller muslim och agerar utifrån det.

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Funktionsnedsättningar som t.ex. allergier, ADHD, dyslexi, hörsel- eller synnedsättning beskriver inte ett statiskt tillstånd, utan personens funktionsförmåga varierar beroende på situationen och den omgivande miljön.

Funktionshinder är de hinder som finns i omgivningen och som gör det svårt för personer med funktionsnedsättning att fungera optimalt. Skolan är ansvarig för att såväl undervisning som fysiska platser är tillgängliga för elever med funktionsnedsättning.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell. Det handlar om vem personen blir förälskad eller attraherad av. Diskrimineringsgrunden skyddar även mot diskriminering eller trakasserier som rör anhörigas sexuella läggning.

Ålder: hur många år du är. Diskrimineringsgrunden gäller alla åldrar. Oftast är det yngre och äldre som diskrimineras.

Ansvarsområden

Rektor ansvarar för att:

- varje enskild verksamhet arbetar målinriktat för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- *Skolans plan* upprättas och utvärderas varje år
- vårdnadshavare informeras om *Skolans plan*
- all personal är informerad om *skolans plan* och de rutiner som ingår i den samt arbetar efter den
- *Arbetslagets dokument* upprättas och kontinuerligt följs upp
- det finns en organisation på skolan som främjar arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- skolan, när den får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling förekommer, ser till att utredning görs och åtgärder vidtas
- underrätta huvudman om ärenden som rör diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- kontaktar andra myndigheter vid behov

Likabehandlingsgruppen möts en gång pr. månad och ansvarar för att:

- utvärdera *Skolans plan*, se till att ny *Skolans plan* upprättas i juni samt att den implementeras vid skolstart i augusti.
- inför den nya *Skolans plan* samla *arbetslagens dokument* och gemensamt utvärdera arbetslagens arbete med de främjande aktiviteterna
- sammanställning av skolans kränkningsrapporter sker en gång i veckan på EHT-teamens möten och sammanfattas därefter en gång per månad i lika-behandlingsgruppen med syfte att se övergripande mönster. Kurator ansvarar för att dokumentera varje kränkningsärende. Kopia ges till biträdande rektor som skickar in till huvudman.
- följa upp och stödja arbetslagens arbete

Arbetslaget ansvarar för att

- genomföra trygghetsenkäten där samtliga diskrimineringsgrunder, sexuella trakasserier samt kränkande behandling ingår
- såväl personal som elever analyserar resultaten av kartläggningarna med syfte att få fram aktiva åtgärder mot de risker och brister som framkommer
- åtgärderna samt skolans främjande aktiviteter skrivs ned i *Arbetslagets dokument*, implementeras vid skolstart i augusti och sedan kontinuerligt följs upp och utvärderas
- att i juni sammanställa och utvärdera arbetslagets arbete med de främjande och förebyggande aktiviteterna under det föregående året

All personal ansvarar för att

- vid ärenden som rör kränkningar, diskriminering eller trakasserier, säkerställa att åtgärder som rör de "egna" eleverna genomförs, följs upp och utvärderas
- att vid misstanke om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling informera rektor/kurator genom *Blankett 1*
- följa skolans rutiner vid förekomst av kränkningar, trakasserier eller diskriminering
- i och utanför undervisningen arbeta främjande och förebyggande mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- följa Läroplanens skrivningar och lyfta in samtal, diskussioner och kunskap om diskrimineringsgrunderna i undervisningssituationer
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som hen förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likvärdighet

Elever ansvarar för att

- delta i kartläggningar, genom trygghetsenkäten som genomförs i alla grupper två gånger per läsår, en ggr per termin. Samt att delta i diskussioner kring kartläggningarnas resultat.
- berätta för personal i skolan om de själva är utsatta eller misstänker att andra är utsatta för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Vårdnadshavare ansvarar för att

- berätta för personal i skolan om deras barn eller om de misstänker att andra elever är utsatta för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Delaktighet, förankring och information

Personalens delaktighet, förankring och information

Skolans plan presenteras och bearbetas vid skolårets början. Vikarier och personal som börjar under pågående läsår informeras om *Skolans plan* av skolans ledning.

Personalen genomför trygghetsenkäten en gång per termin och resultatuppföljningar två gånger per termin. Personalen är aktiva i analysarbetet och diskussioner med syfte att formulera förebyggande åtgärder som tillsammans med de främjande aktiviteterna blir utgångspunkt för *Arbetslagets dokument*. *Arbetslagets dokument* följs upp och utvärderas kontinuerligt på arbetslagsmöten.

Elevers delaktighet, förankring och information

Skolans plan presenteras och bearbetas vid skolårets början.

Eleverna deltar i kartläggningar, analyser och diskussioner med syfte att formulera förebyggande åtgärder. De aktiva åtgärderna (förebyggande och främjande) följs upp och utvärderas kontinuerligt på klassråd och i mentorsgrupper.

Elevrådet bjuds in till diskussioner kring skolans främjande aktiviteter.

Vårdnadshavares delaktighet

Skolans plan ligger på skolans hemsida som vårdnadshavarna har tillgång till. Varje arbetslag har sedan en egen plan för hur man ska samverka med vårdnadshavarna.

Tavesta:

Aktivitet:	Tid:	Innehåll:
Utvecklingssamtal	2 ggr per läsår, 1 ggr i jan, 1 ggr i sept	
Föräldramöte	2 ggr per läsår	
Bazar	1 ggr per läsår, nov	Anordnas av fritids där eleverna säljer saker du gjort, utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Vårdnadshavarna får också möjlighet att träffa all personal.
Luciafirande	1 ggr per läsår	
Öppethus	1 ggr per läsår	Vårdnadshavarna bjuds in för att se vad eleverna arbetar med, samt möjlighet att träffa personal och skolledning.

Lill Ene, F-5

Aktivitet:	Tid:	Innehåll:
Vårstädardagen	April, ett tillfälle.	Vårdnadshavare bjuds in för att tillsammans med personal och elever städa och göra fint på skolgården.
Frukostöppethus	1 ggr per termin	Vårdnadshavarna bjuds in för att äta frukost och vara med i verksamheten.
Föräldramöten	1 ggr per läsår	Vårdnadshavarna bjuds in till skolan för att ta del av information och ställa frågor samt kika på elevarbeten och presentationer.
Elevledda utvecklingssamtal	2 ggr per läsår	
Julmarknad	19 december	Vårdnadshavare bjuds in till skolan för att handla saker eleverna gjort som tex bakverk, ljust etc. Pengarna används av eleverna för att göra investeringar på skolan utifrån deras önskemål.

Stor Ene. Åk 6

Aktivitet:	Tid:	Innehåll:
Föräldramöte	oktober	
Öppethus	nov	Arbetar med skolmiljön gemensamt med vårdnadshavare och elever. Eleverna får möjlighet att visa upp vad de arbetat med under terminen.
Verksamhetsbesök	feb	Vårdnadshavare bjuds in för att vara med under en hel eller del av skoldagen och gemensamlunch.

Aktivitet	Tid	Innehåll
Vårdnadshavare besöker skolan och deltar i undervisningen.	v.45-46	Vårdnadshavare bjuds in för att besöka lektionerna. Vi erbjuder detta under två veckor, men vill gärna att man anmäler sig, så att vi kan erbjuda lunch. Vi informerar om att besöket följs upp med diskussion på arbetslagsmötet v.47.
Föräldrasamverkan Frågor/diskussion	Måndag v.47 15.30-16.30	Vårdnadshavarna får här lyfta frågor och reflektioner som uppkommit under besöket på skolan (v.45-46) samt tankar de har om fortsatt samarbete gällande föräldrasamverkan och föräldramöten.
Föräldramöte/Elevarbeten visas upp Information	Vårterminen v. 8, den 19/2, kl. 18-19.	På föräldramötet diskuterar vi och ger exempel på bedömning. Frågor om Lärplattformen (ev med Stig) Fältarna eller annan ”föreläsare” bjuds in för att informera om sin verksamhet. Eleverna visar upp olika elevarbeten. Eleverdnat fika.
Framtidstankar utifrån föräldrayrkesperspektiv (föräldrasamverkan) Samarbete skola-yrkesliv	På vårterminen Under två veckor. Föräldrar anmäler intresse under föräldramötet på våren eller vid verksamhetsbesöket under hösten.	Vi bjuder in vårdnadshavarna att komma och berätta om sina yrken. Detta leder förhoppningsvis till att eleverna blir medvetna om hur det vi gör i skolan kan kopplas till ett framtida yrke. Vi kanske också kan knyta kontakter inför prao i åk 8.

Åk8

Aktivitet	Tid	Innehåll
Föräldrasamverkans-möte	23/10 15.30-16.30	Vårdnadshavare bjuds in för att delta på arbetslagsmötet Den viktigaste punkten under det mötet är vad de har för önskemål om fortsatt föräldrasamverkan samt innehållet för kommande föräldramöte.
Föräldramöte	v.47	Utbildning/föreläsning Idéer; Användningen av sociala medier eller tekniska hjälpmedel i skolarbetet.
Öppet hus	8/11 och 15/2	Vårdnadshavarna bjuds in att delta på lektioner under dagen. De erbjuds även att äta lunch i matsalen.
Vernissage	31/5	Under eftermiddagen och kvällen kommer eleverna att presentera och visa upp arbete som de har gjort under det ämnesövergripande arbetet om kärlek. Vårdnadshavarna bjuds in att delta. Eleverna blir kompenserade med tiden genom att var lediga viss tid en annan dag.

Åk9

Aktivitet:	Tid:	Innehåll:
Föräldramöte	V 45, ht, onsdag 9a, 9b, torsdag 9c, 9d	Tomas Berg bjuder in och kommer prata om Gymnasieval och hur ansökan kommer gå till. Både föräldrar och elever är inbjudna. Personal från oss kommer finnas på plats.
Föräldramöte	V 8 tisdag kl 17.00	Fokus kommer ligga på Nationella prov. Information om hur nationella proven går till, rättning av proven och ev. frågor föräldrarna har. Föräldrarna kommer sedan få gå ner i klassrum och se/testa på hur nationella prov. Vi kommer göra ihop en samling av olika delar och ämnen så de får en så bred bild som möjligt av proven.
Föräldramöte		Vi kommer bjuda in föräldrarna under vårterminen för att samverkan kring åk 9 avslutning, avslutningsfest. Så de får ge sina tankar och vad de kan tänka sig hjälpa till med på t.ex. 9ans fest eller platser vi kan vara m.m.

Kartläggning elever

I alla kartläggningar är det viktigt att, av hänsyn till elevers integritet, skydda "uppgiftslämnarens" anonymitet.

- Kartläggningar görs efter frånvarostatistik och regelbundna resultatuppföljningar genom tex omdömen eller betygsstatistik. Informationen avidentifieras och sammanställas med syfte att visa på övergripande mönster. Det främjande och förbyggande arbetet på skolan är inte individinriktad utan arbetar med skolans övergripande miljö, bemötande, organisation och strukturer.
- Sammanställning av kränkingsrapporter. Även här är det viktigt att avidentifiera informationen. Syftet med sammanställningen är att synliggöra mönster som att vissa trakasserier kopplat till t.ex. religion har ökat/minskat eller att det är särskilda platser som t.ex. skåphall där många kränkningar sker.
- Järna grundskola använder en trygghetsenkät som genomförs bland samtliga elever 1 ggr per termin. Resultaten analyseras sedan i respektive arbetslag och resulterar i en handlingsplan som följs upp regelbundet. Resultatet av enkäten går igenom med eleverna och deras tankar och åsikter blir en del av lösningarna som återfinns i handlingsplanen. Styrkan i enkäter är anonymiteten. Svagheten är att du bara får svar på det du frågar efter samt att det kan finnas en osäkerhet i hur eleverna uppfattat frågorna. Det är därför centralt att de begrepp som används i enkäten har gått genom med elevgruppen innan genomförandet.

Kartläggning organisation och struktur

- är skolans rutiner och strukturer rörande diskriminering, trakasserier och kränkande behandling kända av skolans personal? *Ja, genom rutinhäftet.*
- introduceras nya pedagoger och vikarier till skolans rutiner och strukturer rörande diskriminering, trakasserier och kränkande behandling? *Ja, skolledningen välkomnar alla nyanställda i ett informationsmöte samt går igenom rutinhäftet.*
- är skolans fysiska miljöer tillgängliga för samtliga elever? *Ja*
- är skolans undervisning organiserad på ett sådant sätt att alla elever har möjlighet att delta? *Ja men detta arbete är under ständig utveckling, att hitta generella anpassningar och lösningar för grupp så väl som individ. Under Ht 18 har Eneskolan haft utvecklingslärarna ifrån utbildningskontoret på plats för att handleda enskilda lärare likväl som att arbeta med kollegialt lärande. Fokus var aktiva elever som lär av varandra och ökad studiero. Under ämnesträffarna arbetar lärarna med samplanering och att utvärdera sina lektioner och har stöd av speciallärare, specialpedagog.*
- är skolans regler neutrala i relation till diskrimineringsgrunderna? *Ja*

Årshjul

Se bifogning.

Strukturer för akuta händelser:

Rutiner för när elev kränks eller trakasseras av andra elever

1. All personal som ser en elev utsättas för trakasserier eller kränkningar har ett ansvar att ingripa eller hämta den hjälp som behövs för att stoppa den pågående kränkningen eller trakasseriet.
2. Personal som själv ser eller får information om att någon elev utsatts för trakasserier eller kränkningar tar kontakt med elevens klasslärare/mentor som har ansvar för vidare arbete med ärendet.
3. Klasslärare/mentor genomför en första utredning. Hur många som behöver vidtalas beror på den uppkomna situationen. Samtalen med de inblandade ska ske skyndsamt och enskilt. Eleven som blivit utsatt ska inte utfrågas tillsammans med eleven/eleverna som misstänks ha trakasserat eller kränkt hen. Vårdnadshavare informeras om eleven är under 18 år. Klasslärare informerar rektor eller en av rektor utsedd person. *Blankett 1* Rektor informerar huvudman.
4. Om händelsen enligt EHT:teamet anses uppklarad avslutas ärendet och biträdande rektor skickar in *blankett 1* till huvudman. *Blankett 1* sparas alltid hos kurator för att säkerställa att upprepade kränkningar ej upprepas eller bildar mönster.
5. Om händelsen inte är bagatellartad görs en handlingsplan. En återkoppling görs till huvudman inom 3 månader på *Blankett 2*

Rutiner när elev diskrimineras, trakasseras eller kränks av någon av skolans personal

1. All personal som ser en elev utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkningar har ett ansvar att ingripa eller hämta den hjälp som behövs för att stoppa den pågående kränkningen eller trakasseriet.
2. Personal som ser eller får information om att någon elev utsatts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar av en av skolan anställda tar kontakt med rektor eller en av rektor utsedd person. Personalen informerar rektor eller en av rektor utsedd person som i sin tur informerar huvudman på *Blankett 1*. Rektor informerar vårdnadshavare.
3. När en anställd är misstänkt för att diskriminera, trakassera eller kränka en elev är det rektor som ska utreda ärendet. Samtal med de inblandade ska ske skyndsamt och enskilt. Eleven som blivit utsatt ska inte utfrågas tillsammans med den vuxna som misstänks ha utsatt eleven.

4. Handlingsplan ska alltid upprättas när elev har utsatts av en av skolans anställda. När elever utsatts av en anställd behöver oftast EHT kopplas in i utredningen och upprättande av handlingsplan. Vårdnadshavare samt huvudman ska informeras kontinuerligt.

5. Utvärdering av handlingsplanen ska ske inom 8 veckor. Huvudmannen informeras skriftligt på *Blankett 2*.

Utvärderingar av förra årets *Skolans plan*

Rutiner och strukturer

- **Hur har årshjulet fungerat?**

Vi har haft ett välfungerande årshjul som följts upp av likabehandlingsgruppen.

Att diskutera likabehandlingsplanen på föräldramöten har dock inte skett i respektive årskurs utan genomfördes istället i ett samverkansmöte med vårdnadshavare, skolledning och kurator. Deltagandet var dock lågt.

- **Har den övergripande Likabehandlingsgruppen fungerat?**

Likabehandlingsgruppen har genomfört sina möten som planerat enligt årshjulet. Ett problem inom likabehandlingsgruppen har varit att alla deltagare inte varit på plats på alla möten. Det har delvis berott på dag och tid som mötena skett på. Detta har resulterade i att det varit svårt att driva en framåtsyftande och kvalitativ förändringsprocess. Likabehandlingsgruppen har dock genom sina representanter arbetat mycket aktivt i de olika verksamheterna på skolan genom att följa rutinerna i hanteringen av kränkningar, trakasserier och diskriminering.

- **Har arbetslagen arbetat kontinuerligt med *arbetslagets dokument*?**

Bristfällig dokumentation inom de olika arbetslagen avseende handlingsplan i de främjande arbetet dock har arbetslagen aktivt arbetat enligt skolans likabehandlingsplan.

- **Har personalen följt skolans rutiner för hantering av kränkningar, trakasserier eller diskriminering?**

Vi anser att detta arbete är väl fungerande på Järna grundskola. Personalen är väl förtrogen med rutiner för elevhälsoarbetet och hur man ska agera när en elev känner sig kränkt, trakasserad eller diskriminerad. Rutinen är att kränkingsblanketten lämnas till kurator på Eneskolan och till special pedagog på Tavestaskolan för att sedan tas upp på kommande EHT där en bedömning görs om ärendet är avslutat eller ytterligare åtgärder behöver vidtas sedan signerar skoleldare för inskick till UK. Samtliga ärenden arkivieras på skolan.

Resultaten av utvärderingarna har lett till följande åtgärder.

Antalet planerade rastaktiviteter har ökat och persontätheten likaså på bägge enheterna då enkäterna visade att rasterna hade en högre otrygghet.

För att öka trivseln på skolan involverades eleverna i ett projekt där de tillsammans med skolans vaktmästare planerade och målade om elevkorridorer på högstadiet.

Främjande och övergripande aktiviteter

- **Har arbetslagen genomfört förra årets främjande aktiviteter? Om nej, varför? om Ja, vad blev resultaten?**

Värdegrundsdagar genomförs vid fyra tillfällen per läsår. Detta sker antingen i respektive årskurs eller i åldersblandade grupper. Dessa dagar har till syfte att öka samarbetet och respekten mellan skolans elever. Exempel på olika team som genomförts är FN dagen med fokus på allas lika värde samt alla hjärtans dagen då vi arbetade med jämställdhetsfrågan. Personalen och eleverna uppskattar dessa schemabrytande dagar dock kan vi se att en del elever har svårt när deras normala rutiner bryts och vi behöver inför nästa värdegrundsdag identifiera dessa elever och anpassa för dem i större utsträckning.

- **Kan vi, utifrån arbetslagens kartläggning, se områden som skulle gynnas av skolövergripande åtgärder?**

Kartläggningen visar att eleverna framförallt på högstadiet främst umgås och känner sig trygga med varandra i sin egen årskurs. Ett skäl till detta kan vara att arbetslagens elevgrupp är åldershomogen. På grund av detta fortsätter vi att utveckla och samplanera värdegrundsdagarna.

Resultatet av utvärderingarna har förts in i detta årets främjande aktiviteter.

Årets främjande aktiviteter,

Övergripande på Järna Grundskola / **kränkande behandling:**

Trivselskola f-9, eleverna får utbildning och agerar trivselvärdar på utvalda raster med stöttning av personal. Skolans regler och förhållningssätt.

Tavesta:

- Elevråd
- ”Hemliga kompisar”, varje elev har en kompis man ska ta hand om lite extra och man utvärderar vid veckans slut hur det gått.
- Värdegrundsvecka som syftar att arbeta med skolans värdegrund och alls rätt att vara olika. Detta sker på både grupp och individnivå. Denna vecka sker under starten av höstterminen.
- Rastvärdar

Lill Ene:

- Fadderverksamhet mellan f-3.
- Gemensamma veckoträffar f-3.
- Tvärgrupper som arbetsmetod.
- Läsprojekt, äldre elever läser elevproducerade texter för 1-3.
- Inför rast går man igenom vad man ska tänka på.
- Efter rast utvärderar man hur rasten gått.
- Förstärkt personalnärvaro under raster.
- Personalledda uteaktiviteter under vissa raster.
- Vårstädningen med vårdnadshavare och elever.
- Frukostöppethus 2 ggr per år.
- Eleverna har fasta platser i matsalen f-5.
- Diplomutdelningar 2 ggr per termin med syfte att lyfta elever som är förebilder i skolan

Stor Ene:

- Elevråd 1 ggr per månad med representanter ifrån varje klass som också genomför klassråd.
- Mentorerna som rastvärdar
- Fältarna kommer på regelbundna besök med syfte att lära känna ungdomarna i deras upptagningsarbete.
- Kiosk för åk 6-9 med syfte att skapa socialt umgänge mellan eleverna i de olika årskurserna, en mötesplats.
- Diplomutdelningar 2 ggr per termin med syfte att lyfta elever som är förebilder i skolan.

Kön:

- Skolans personal ska arbeta aktivt för att utmana stereotypa föreställningar om intressen utifrån kön i såväl undervisning som i sociala aktiviteter.
- Resultatanalyser görs i alla årskurser, 1-9 utifrån kön och skillnader i måloppfyllelse. Är skillnaderna stora i klass och årskurs görs en analys och handlingsplan, hur undervisningen behöver förändras.
- Åk 8 ska genomföra projektet "kärlek börjar aldrig med bråk" under vt 2018- Detta görs i samarbete med *Juventas* systrar och pågår i ca 6-8 veckor med utvärdering. Projektet omfattar könsroller, sexuella trakasserier etc

Könsuttryck och identitet

- Könsneutrala toaletter finns
- Det finns flexibla lösningar kring ombyte, duschning etc. inför gymnastikundervisningen om behov uppstår. Draperier finnes och möjlighet att duscha enskilt.
- Värdegrundsdagen på alla hjärtansdag är en återkommande aktivitet varje läsår som arbetslagen ansvarar för. Detta genomförs på olika nivåer beroende på elevernas åldersgrupp .

Etnisk tillhörighet

- Värdegrundsdagen på FN-dagen är en återkommande aktivitet varje läsår som arbetslagen ansvarar för. Detta genomförs på olika nivåer beroende på elevernas åldersgrupp med utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna.
- Skolledningen har beslutat att anställa ca 10 personer genom arbetsförmedlingen genom så kallade extra tjänster. Dessa personer behöver komma in i det svenska samhället för att utveckla sitt språk. På skolan ser vi en möjlighet att skapa en större mångfald då vi har ett homogent elevunderlag och ser behov att öka våra elevers medvetenhet kring andra människors kulturer, värderingar och erfarenheter.

Religion och annan trosuppfattning (a-lags nivå)

- Vi arbetar i respektive årslag enligt Lgr 11 och tillsammans med eleverna diskuterar och analyserar vi religion och annan trosuppfattning utifrån fördomar och stereotypa föreställningar i undervisningen. Värdegrundsdagen på FN-dagen är återkommande varje år. Vi jämför likheter/olikheter i de olika religionerna. I dagens samhälle, som är präglad av mångfald, är kunskaper om religioner och andra livsåskådningar viktiga för att skapa ömsesidig förståelse mellan människor.
- Studiebesök görs i olika årskurser som att tex gå till kyrkan och träffa en präst.

Funktionsnedsättning:

- Hjälpmedel finns tillgängliga och presenteras för samtliga elever i klasser.
- Inläsningstjänst finns att tillgå för samtliga elever, samt appen Albert för åk 7-9 som extra stöd i ämnet matematik.
- Klassrummet möbleras med utgångspunkt i elevers behov av olika inlärningsmiljöer
- Gemensamma aktiviteter utformas så att alla elever kan delta.
- Under vt 2018 genomförs för all personal en föreläsning av Martin Lossman som berör hur fysisk aktivitet ökar inläringen och verktyg för hur man kan göra detta inom klassens ram.

Sexuell läggning (a-lags nivå)

- Vi arbetar i respektive årslag enligt Lgr 11 med olika former av familjebildning. I detta ingår flertalet begrepp så som homosexuell, transsexuell. Vi diskuterar de frågor eleverna har utifrån deras perspektiv samt trycker på allas rätt till sin kärlek och det liv just de vill leva.
- Åk 4 har hälsosamtal med skolsyster.
- Åk 7 har hälsosamtal med skolsyster.

Ålder

- Skolan har som metod i åk f-5 att arbeta i tvärgrupper och i fadderverksmahet.
- I åk 6-9 är det ålderblandade grupper under specifika värdegrundsdagar.
- Lärare är medvetna om språkbruk och använder inte ord som har en negativ klang relaterat till ålder som t.ex. småbarn, bebis, fjortis.

Sexuella trakasserier

- Vi arbetar enligt Lgr 11 och vi lyfter in samtal, diskussioner om diskrimineringsgrunderna i undervisningssituationer. Vi strävar efter likvärdighet.
- Åk 4-6 arbetar med följande områden: människans pubertet, sexualitet och reproduktion samt frågor om identitet, jämställdhet, relationer, kärlek och ansvar.
- Åk 5 Tjej/killgrupper diskuterar om kropp, pubertet och om bestämmande om den egna kroppen.
- Debatt och information i samband med ”metoo kampanjen”.
- Åk 8 Projektet, ” kärlek börjar aldrig med bråk”

Kontaktuppgifter till personer som elever eller vårdnadshavare kan vända sig till

Ta i första hand kontakt med din/elevens klasslärare, mentor eller en vuxen på skolan som du/ni har förtroende för. Om det av olika orsaker inte fungerar kan du ta kontakt med

Tf rektor:	Ida Bränn
ida.brann@sodertalje.se	
Biträdande rektor Eneskolan: vakant	
Biträdande rektor Tavestaskolan:	Mattias Aho
mattias.aho@sodertalje.se	
Kurator:	Eva Lindqvist
eva.lindqvist@sodertalje.se	
Skolsköterska Eneskolan:	Carola Andersson
carola.b.andersson@sodertalje.se	
Skolsköterska Tavestaskolan:	Christina Koernig
christina.koernig@sodertalje.se	

Om du/ni inte upplever att skolan gör vad de enligt lag är ålagda att göra ta kontakt med verksamhetschefen

<i>Grundskolan:</i>	Jenny Stanser:	jenny.stanser@sodertalje.se
<i>Gymnasiet:</i>	Helene Rådbrink:	helene.radbrink@sodertalje.se
<i>Vuxenutbildningen:</i>	Achilles French:	achilles.french@sodertalje.se

Om du inte heller här får det stöd du/ni anser att ni har rätt till kan ni gå vidare till BEO (barn- och elevombudet). [BEO](#)
DO (diskrimineringsombudet) [DO](#)